

VARDARBĪBAS ĢIMENĒ ATPAZĪŠANA UN ĀRKĀRTĒJĀS SĪTUĀCIJAS TENDENCES

Irina Mazurika
pakalpojumu daļas vadītāja
irina@marta.lv
67378539

VARDARBĪBAS ĢIMENĒ ATPAZĪŠANA UN ĀRKĀRTĒJĀS SĪTUĀCIJAS TENDENCES

1. Centra MARTA darbība ārkārtējās situācijas laikā
2. Novērotās tendences vardarbības ģimenē problemātikā
3. Kā atpazīt vardarbību ģimenē
4. Kā uzrunāt un motivēt vērsties pēc palīdzības vardarbībā cietušos

Centra MARTA darbība ārkārtējās situācijas laikā

KONSULTĀCIJAS

- Konsultācijas klientiem tiek nodrošinātas attālināti
- Sākotnēji uz videokonsultācijām bija piekrituši pāriet 50% esošo klientu. Iemesli: drošība, konfidencialitāte, iespējamā ierīču izsekošana, personīgie iemesli
- Pēc ārkārtējās situācijas pagarināšanas, daļa klientu palūdza atjaunot konsultācijas, jo bija nepieciešams psiholoģiskais atbalsts
- Jaunie klienti tiek pieņemti visu laiku

Centra MARTA darbība ārkārtējās situācijas laikā

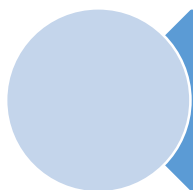
TELEFONA ZVANI

Zvanu skaits mainījās pa periodiem:

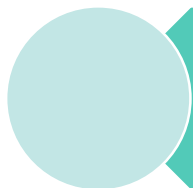
- 16.-30.03. (pirmās 2 nedēļas) ievērojami sarucis
- 30.03.-27.04. zvanu skaits pakāpeniski pieaug
- 27.04. - pašlaik aptuveni x2 reizes vairāk zvanu

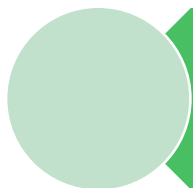
NOVĒROTĀS TENDENCES

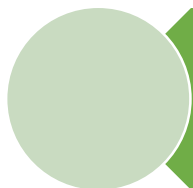
Smagākas vardarbības ģimenē izpausmes (ievainojumi), ir bijis 1 slepkavības gadījums

Pārceltās tiesu sēdes atsevišķos gadījumos ir par sliktu cietušiem. Par PAPV sūdzības netika saņemtas

Varmākas izmanto pašizolāciju par iemeslu, lai liegtu cietušajām kontaktu ar bērniem

Cietušo ar runas un dzirdes traucējumiem iespējas saņemt palīdzību ir ierobežotas

VARDARBĪBAS ĢIMENĒ ATPAZĪŠANA

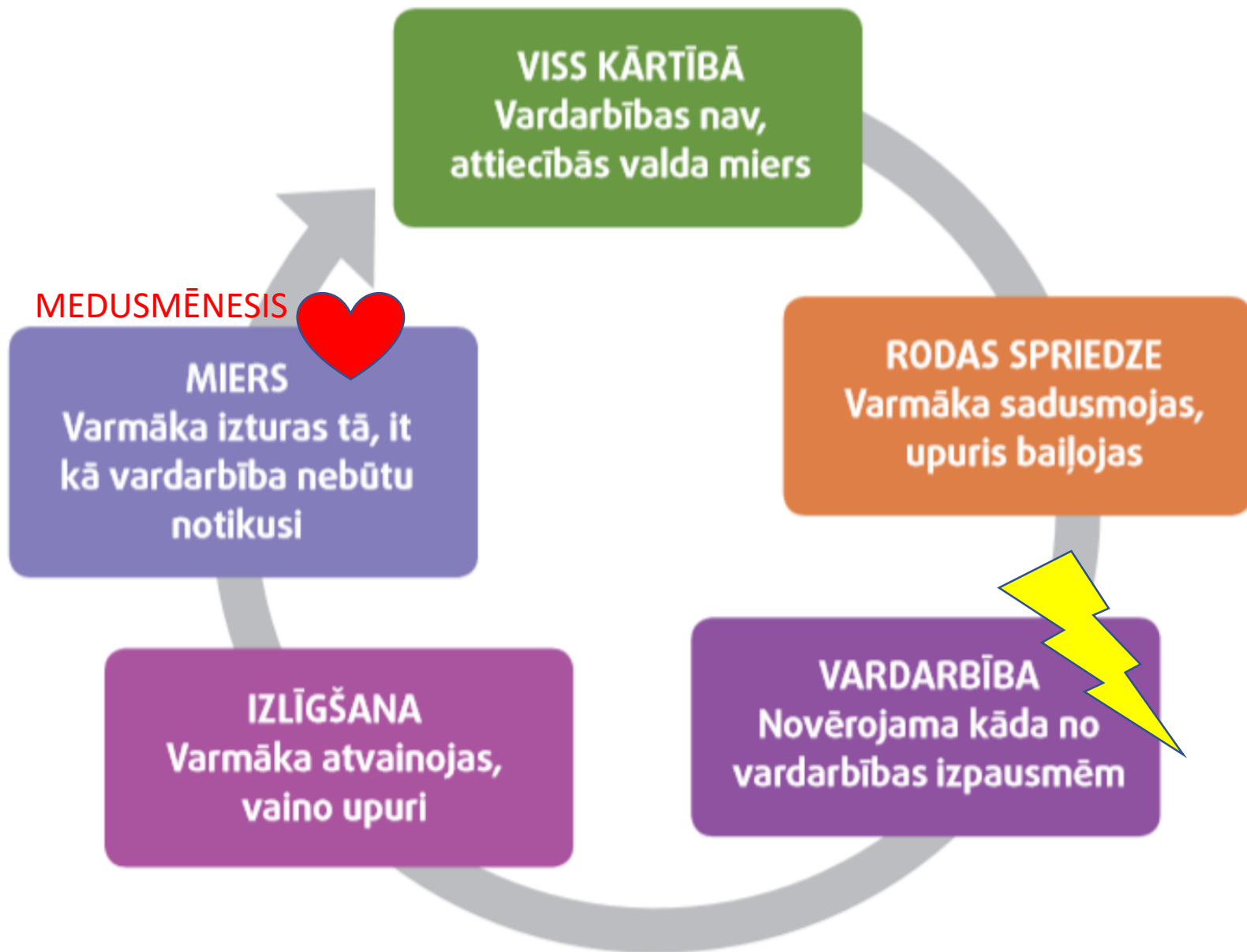
KĀ UZRUNĀT VARDARBĪBĀ CIETUŠOS UN IEDROŠINĀT VĒRSTIES PĒC PALĪDZĪBAS?

Sarunas mērķis: atbalstīt un informēt

1. Saruna vienatnē drošā vidē
2. Empātija + savu bažu izteikšana: «Esmu novērojis/-usi, ka... Vai viss ir kārtībā? Kā tu šobrīd jūties?»
3. NEnosodīt, NEuzspiest savu viedokli, NEdraudēt
4. Sniegt informāciju, kur saņemt palīdzību
5. Ja augsti vardarbības riski – drošības plāns
6. Pēc nepieciešamības atkārtot iepriekšminēto tik bieži, cik vajadzēs

Jārunā tā, lai paliktu sajūta, ka pie jums var vērsties pēc palīdzības bez kauna un vainas

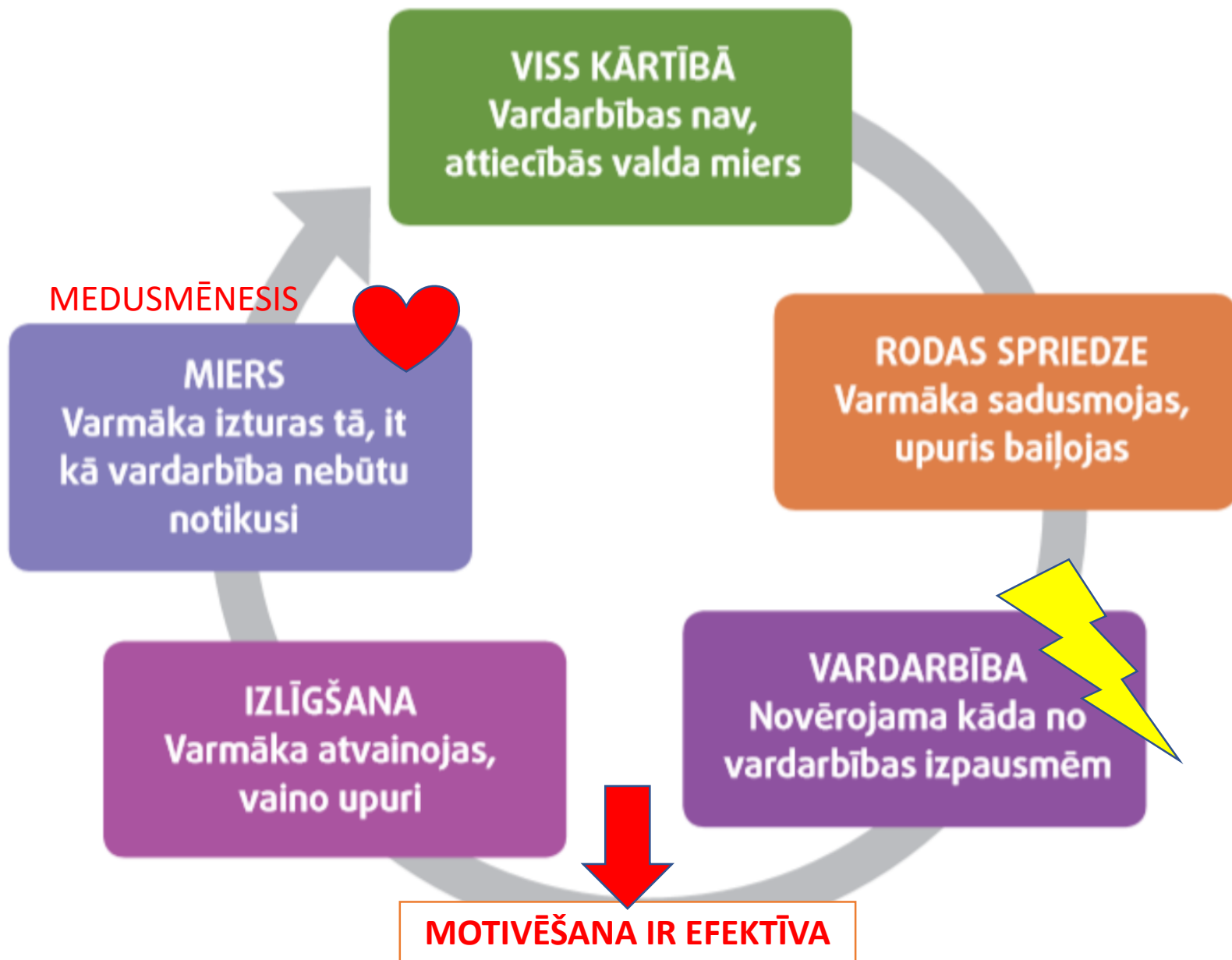

**CIETUŠO
MOTIVĒŠANA
PĀRTRAUKT
ATTIECĪBAS AR
VARMĀKU**

**VARDARBĪBAS
APLIS**

**CIETUŠO
MOTIVĒŠANA
PĀRTRAUKT
ATTIECĪBAS AR
VARMĀKU**

**VARDARBĪBAS
APLIS**

ŠķIRŠANĀS BRĪDIS IR BĪSTAMS!

«Šķiršanās uzbrukums»

Saskaņā ar pētījumiem (ASV) visvairāk slepkavību un smagu ievainojumu vardarbības ģimenē lietās notiek īsu laiku pēc šķiršanās

Palielina slepkavības risku x5:

- 1) Draudi nogalināt
- 2) Žņaugšana
- 3) Seksuāla vardarbība
- 4) Ar laiku pieaugoša fiziskā vardarbība
- 5) Kontrole pār vardarbības upura ikdienas gaitām

VARDARBĪGO ATTIECĪBU ATJAUNOŠANA

- Aiziešanas procesa sastāvdaļa
(atkarība, traumatiskā pieredze, iekšējie resursi)
- Saskaņā ar pētījumiem cietusī spēj pārtraukt vardarbīgās attiecības vidēji **ar 8.reizi**
- Speciālistiem un līdzcilvēkiem svarīgi nenosodīt un turpināt sniegt atbalstu → «soli tuvāk mērķim»

RĪCĪBA, ja
CIETUŠAIS
ATGRIEŽAS PIE
VARDARBĪBAS
VEICĒJA

- Akceptēt viņas lēmumu.
- Neizrādīt savas dusmas un sarūgtinājumu, bet mēģināt izprast viņas motivāciju.
- Pārrunāt drošības jautājumus
- Akcentēt, ka tā ir viņas vēlme un izvēle nevis piespiedu apstākļi. “Nevis “Man nav izvēles!” bet “Es to izvēlos!”
- Nedraudēt, ka būs tikai sliktāk, ja atgriezīsies;
- Apliecināt, ka viņa varēs pārdomāt un vērsties atkal;
- Jautāt, ko viņa ir ieplānojusi savā dzīvē tālāk, kā viņa vēlētos to nodzīvot;
- Pārrunāt savas izjūtas ar pieredzējušu kolēģi.

PALĪDZĪBA PILNGADĪGIEM VARDARBĪBAS UPURIEM

Bezmaksas vardarbības upuru un viņu tuvinieku rehabilitācija:

- 1) Konsultācijas (soc.darbinieks, jurists, psihologs): soc.dienesti vai NVO
- 2) Izmitināšana: krīzes centri

Diennakts krīzes tālrunis **6 7222922, 2 7722292** (k/c «Skalbes»)

Atbalsta tālrunis noziegumos cietušiem **116006**

Matīsa iela 49-3, Rīga
www.marta.lv

Irina Mazurika
pakalpojumu daļas vadītāja
irina@marta.lv
67378539